

Datum 3 juli 2020
Ons kenmerk WtHg-20066776
Pagina 1 van 12
Betreft Informatie over nieuwe wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid

Geachte heer, mevrouw,

Op het gebied van duurzaamheid wordt veel nieuwe wet- en regelgeving geïntroduceerd (**Wijzigingen**). Deze Wijzigingen houden verband met het toenemende belang van duurzaamheid. De Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) verwacht dat de Wijzigingen een aanzienlijke impact zullen hebben op de Nederlandse financiële sector in zijn geheel en op uw onderneming specifiek.¹

De AFM heeft in de afgelopen maanden een reeks² gesprekken gevoerd met beheerders³, beleggingsondernemingen, kredietinstellingen⁴ en brancheorganisaties (gezamenlijk **Ondernemingen**). In deze gesprekken hebben Ondernemingen diverse ideeën over en knelpunten bij de Wijzigingen (**Inzichten**) met de AFM gedeeld. De Ondernemingen verwachten unaniem veel werk te zullen moeten verrichten om binnen de gestelde tijd de Wijzigingen te implementeren.

Het doel van deze brief is tweeledig. Allereerst gebruikt de AFM deze brief als een algemene terugkoppeling op de gesprekken en biedt zij een overzicht van opvallende Inzichten. Ten tweede reikt de AFM uw onderneming handvatten die mogelijk kunnen helpen bij de implementatie van de Wijzigingen. De AFM benadrukt hierbij dat zij zich niet ten doel heeft gesteld om volledig te zijn. Hoewel deze brief uitsluitend wordt verstuurd aan beheerders en beleggingsondernemingen⁵ gaat de AFM er van uit dat ook de overige ondernemingen⁶ waar de Wijzigingen op van toepassing zijn kennis nemen van deze brief.⁷

---

¹ Zie onder meer position paper AFM en duurzaamheid: <https://www.afm.nl/nl-nl/professionals/nieuws/2020/juni/visie-duurzaamheid>

² De AFM heeft in het kader van deze sectorbrief gesproken met 4 beleggingsondernemingen, 2 kredietinstellingen, 6 beheerders en 3 brancheorganisaties

³ Beheerders van beleggingsinstellingen en icbe's.

⁴ Beleggingsondernemingen en kredietinstellingen die de beleggingsdiensten vermogensbeheer en/of beleggingsadvies verstrekken.

⁵ Beleggingsondernemingen die de beleggingsdiensten vermogensbeheer en/of beleggingsadvies verstrekken.

⁶ Zie bijvoorbeeld artikel 2, lid 1 en lid 11 van de Informatieverschaffingsverordening

⁷ Deze brief zal worden gepubliceerd op de website van de AFM

Het verdere verloop van deze brief kent de onderstaande onderdelen. Bij deze onderdelen wordt een structuur gehanteerd waarbij de meest opvallende Inzichten worden onderscheiden:

1. Achtergrond
2. Organisatorische aanpassingen
  - Uitvoeren *gap-analyse*
  - Integratie en beheersing duurzaamheidsrisico's
  - Kennis en expertise
  - Verantwoordelijkheid senior management en interne controle
3. Data, benchmarks en dataleveranciers
  - Beleggingsuniversum
  - Gebruik van benchmarks
  - Beschikbaarheid data
  - Ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen
  - Vergelijkbaarheid van duurzaamheidsscores
4. Eindbeleggers en/of klanten
  - Herkwalificatie financiële producten
  - Verantwoording over duurzame doelen en kenmerken
  - Mate van informatievoorziening
  - Kosten
5. Implementatie van nieuwe regelgeving
6. Vooruitblik

1. Achtergrond

Voor Europa vloeien de Wijzigingen voort uit het *EU Action Plan for Financing Sustainable Growth*.⁸ Er worden onder meer regels opgesteld met betrekking tot *duurzame informatievoorziening*⁹, *duurzame classificaties* ofwel *'taxonomy'*¹⁰ en *duurzame benchmarks*¹¹. Daarnaast worden ook in bestaande regelgeving, zoals de UCITS-richtlijn, AIFMD en MiFID II, aanpassingen op het gebied van duurzaamheid gedaan. Verder voorziet de regelgeving erin dat grote beursgenoteerde ondernemingen, verzekeraars en banken in hun bestuursverslagen over niet-financiële (duurzame) informatie rapporteren en wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn tot aanscherping van de regelgeving ten aanzien van niet-financiële informatie.¹² Tijdens de gesprekken en in deze brief spitst de AFM zich toe op twee onderdelen van de Wijzigingen:

---

⁸ Voortbouwend op dit actieplan heeft de Europese Commissie een consultatie uitstaan voor een hernieuwde sustainable finance strategie, het zogenoemde Sustainable Finance Action Plan 2.0.

⁹ Informatieverschaffingsverordening

¹⁰ Voorstel voor een Verordening betreffende de totstandbrenging van een raamwerk om duurzame beleggingen te bevorderen (*Taxonomy verordening*)

¹¹ Verordening (EU) 2019/2089 tot wijziging van Verordening (EU) 2016/1011 (*Benchmark verordening*) inzake EU Klimaattransitiebenchmarks en op de Overeenkomst van Parijs afgestemde EU-benchmarks en informatieverschaffing over duurzaamheid over benchmarks (*Duurzame benchmark verordening*)

¹² Richtlijn 2014/95/EU tot wijziging van Richtlijn 2013/34/EU met betrekking tot de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit door bepaalde grote ondernemingen en groepen (*Niet-financiële informatie richtlijn*)

Datum 3 juli 2020
Ons kenmerk WtHg-20066776
Pagina 3 van 12

- Met ingang van 10 maart 2021 is de Verordening informatieverstopping over duurzaamheid van toepassing (**Informatieverstoppingverordening**).¹³ De Informatieverstoppingverordening stelt geharmoniseerde regels vast over het verstopping van informatie met betrekking tot de integratie van duurzaamheidsrisico's en het in aanmerking nemen van ongunstige effecten op duurzaamheid in procedures en, voor zover financiële producten als *duurzaam* worden gepromoot (**duurzame financiële producten**), informatie over de duurzaamheid van deze producten.
- Door Europese toezichthouders¹⁴ worden diverse wijzigingen in de UCITS-richtlijn, AIFMD en MiFID II (**Richtlijnen en daarbij behorende Verordeningen**) voorgesteld met betrekking tot de integratie van duurzaamheidsrisico's en -factoren (**integratie van duurzaamheidsrisico's**).¹⁵ Deze wijzigingen hebben ten doel dat marktpartijen relevante financiële en operationele risico's, die volgen uit de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, identificeren, beoordelen en beheersen. Dit betekent bijvoorbeeld dat uw onderneming mogelijk ongunstige effecten op relevante duurzaamheidsfactoren moet gaan meewegen bij beleggingsbeslissingen, bepaalde beleidsdocumenten moet gaan aanscherpen en moet zorgen voor voldoende capaciteit en kennis om duurzaamheidsrisico's effectief te integreren.

De AFM hecht er waarde aan om uw onderneming op deze onderdelen van de Wijzigingen handvatten te bieden.¹⁶ De geboden handvatten kunnen uw onderneming ondersteunen bij het op tijd implementeren van de Wijzigingen. Dit betekent onder meer, en voorzover uw onderneming dat al niet heeft gedaan, dat de AFM verwacht dat uw onderneming start met de voorbereidingen op de Wijzigingen. Ondanks het feit dat de AFM zich in deze brief toespitst op de Informatieverstoppingverordening en de integratie van duurzaamheidsrisico's, benadrukt zij tegelijkertijd dat andere wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid ook op uw onderneming van toepassing kan zijn en daarom belangrijk. Van u wordt verwacht dat u alle wet- en regelgeving zelf beoordeelt en toetst op relevantie.

2. Organisatorische aanpassingen

In dit onderdeel van de brief gaat de AFM in op enkele opvallende Inzichten die zij heeft opgedaan tijdens de gesprekken inzake de organisatorische aanpassingen die ondernemingen moeten doorvoeren. Daarbij geeft de AFM u telkens enkele handvatten.

Uitvoeren gap-analyse

---

¹³ Verordening (EU) 2019/2088 betreffende informatieverstopping over duurzaamheid in de financiële dienstensector (*Informatieverstoppingverordening*). Zie artikel 20, lid 3 voor enkele afwijkingen in de datum waarop regels van toepassing worden.

¹⁴ European Securities and Markets Authority (ESMA) in samenwerking met European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA)

¹⁵ ESMA's technical advice to the European Commission on integrating sustainability risks and factors in the UCITS Directive and AIFMD en ESMA's technical advice to the European Commission on integrating sustainability risks and factors in the MiFID II

¹⁶ De AFM heeft er voor gekozen om zich tijdens de gesprekken toe te spitsen op de Wijzigingen om op die manier de reikwijdte van de gesprekken enigszins te beperken en om Ondernemingen te wijzen op lopende consultaties ten aanzien van de Wijzigingen

Datum	3 juli 2020
Ons kenmerk	WtHg-20066776
Pagina	4 van 12

De AFM heeft tijdens de gesprekken kunnen vaststellen dat Ondernemingen verschillen in de mate waarop duurzaamheidsrisico's (reeds) worden geïntegreerd in de bedrijfsvoering en de manier waarop duurzame financiële producten¹⁷ (reeds) worden gepromoot. Tevens heeft de AFM vastgesteld dat bepaalde Ondernemingen meerdere duurzame en/of niet-duurzame financiële producten onderscheiden binnen het assortiment. Deze verschillen zijn in belangrijke mate bepalend voor de complexiteit die Ondernemingen ervaren bij het implementeren van de Wijzigingen.

Waar dat nog niet het geval mocht zijn, verwacht de AFM van uw onderneming dat zij start met de beoordeling wat de Wijzigingen precies voor haar betekenen (**gap-analyse**). Tijdens de gesprekken is gebleken dat Ondernemingen die al zijn begonnen met de gap-analyse inmiddels een goed beeld hebben van de complexiteit en knelpunten bij de Wijzigingen. Deze Ondernemingen lijken zij zich goed voor te bereiden op de Wijzigingen.

Integratie en beheersing duurzaamheidsrisico's

De AFM heeft tijdens de gesprekken opgemerkt dat de mate en snelheid waarmee klanten van een Onderneming duurzaamheidsrisico's hebben geïntegreerd een belangrijke factor is bij de eigen keuzes op dit terrein. Ondernemingen die klanten bedienen waarvoor reeds bestaande regelgeving geldt op het gebied van duurzaamheid - zoals pensioenfondsen, kredietinstellingen en verzekeraars – konden brede kennis en ervaring met de AFM delen en zijn reeds (ver)gevorderd in de integratie van duurzaamheidsrisico's. Deze Ondernemingen gaven diverse voorbeelden van duurzaamheidsfactoren die worden geïntegreerd in de beoordeling van beleggingen en zijn ervan overtuigd dat de beheersing van duurzaamheidsrisico's goed aansluit bij de lange-termijn beleggingsdoelstellingen van klanten. Tegelijkertijd gaven andere Ondernemingen aan minder overtuigd te zijn van het nut en de noodzaak van de integratie van duurzaamheidsrisico's. Deze Ondernemingen betogen dat een aanzienlijk aantal beleggers, ondanks de Wijzigingen, weinig interesse lijken te hebben in duurzame financiële producten of in de beheersing van duurzaamheidsrisico's.

De AFM benadrukt dat uw onderneming de Wijzigingen moet naleven ongeacht bestaande duurzaamheidsopvattingen of -voorkeuren van klanten. Dit betekent dat van uw onderneming wordt verwacht dat duurzaamheidsrisico's worden geïntegreerd conform wet- en regelgeving, ook in het geval uw onderneming niet voornemens is om duurzame financiële producten te promoten. Hierbij wijst de AFM uw onderneming erop dat relevante duurzaamheidsrisico's kunnen verschillen per type activa (zoals aandelen, bedrijfs- en staatsobligaties en vastgoed), per type markt (zoals private en publieke markten), per land/regio (zoals ontwikkelde en ontwikkelingslanden) en per type financiële dienst (zoals beleggingsadvies en vermogensbeheer). De AFM verwacht van uw onderneming dat zij bij de identificatie en integratie van relevante duurzaamheidsrisico's rekening houdt met dergelijke verschillen.

Kennis en expertise

Ondernemingen met veel relevante kennis op het gebied van duurzaamheid gaven aan dat deze kennis relatief geconcentreerd binnen de organisatie aanwezig is. Voorbeelden van organisatieonderdelen die

---

¹⁷ Zie artikel 2 lid 12 van de Informatieverschaffingsverordening van een overzicht van verschillende financiële producten zoals bedoeld in deze brief

werden genoemd en waar duurzaamheidskennis minder ver ontwikkeld was zijn het senior management, de beleggings-, marketing-, compliance- en risicobeheerafdelingen. Deze Ondernemingen gaven aan zich te realiseren dat van een effectieve integratie van duurzaamheidsrisico's pas sprake kan zijn wanneer ook andere onderdelen van de organisatie voldoende kennis over duurzaamheid bezitten.

Uw onderneming dient ervoor te zorgen dat zij beschikt over de benodigde capaciteit en kennis die bijdraagt aan een effectieve integratie van de duurzaamheidsrisico's. Voor de ene organisatie zal dit betekenen dat er nieuwe kennis op het gebied van duurzaamheid zal moeten worden opgebouwd en voor de andere dat bestaande kennis bre(e)d(er) binnen de organisatie wordt verspreid. Door een verbreding van kennis ontstaat er meer balans tussen de kennis van duurzaamheidsexperts en andere belanghebbenden. Ter inspiratie, de AFM heeft gesproken met Ondernemingen die een *duurzaamheidscommissie* hebben ingesteld. De AFM heeft daarbij begrepen dat in deze commissie in de regel (senior) personen van bijvoorbeeld voornoemde afdelingen zitting hebben. De commissies komen periodiek bijeen, waarbij gezamenlijk besluiten worden genomen ten aanzien van duurzame ontwikkelingen. Voorbeelden van besluiten die binnen een dergelijke commissie worden genomen zijn de identificatie van relevante duurzaamheidsfactoren & –risico's¹⁸, aan duurzaamheid verbonden belangenconflicten, de formulering van kenmerken en doelen van duurzame financiële producten, de vaststelling van doelgroepen o.b.v. duurzaamheidsvoorkeuren en de aanpassingen aan het beloningsbeleid, etc.

Verantwoordelijkheid senior management en interne controle

Van een aantal Ondernemingen heeft de AFM begrepen dat de integratie van duurzaamheidsrisico's, eventueel in combinatie met de promotie van duurzame financiële producten, niet onder de formele verantwoordelijkheid van het senior management viel noch werden opgenomen in de interne controle processen. De ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid werd binnen deze Ondernemingen gedreven door een beperkt aantal personen en/of afdelingen met slechts een beperkte mate van verantwoording.

Uw onderneming dient ervoor te zorgen dat de verantwoordelijkheid voor de integratie van duurzaamheidsrisico's wordt gedragen door het senior management. Daarnaast moet uw onderneming bij het opstellen van de interne controleprocessen en procedures rekening houden met duurzaamheidsrisico's.

3. Data, benchmarks en dataleveranciers

In dit onderdeel van de brief gaat de AFM in op enkele opvallende Inzichten die zij heeft opgedaan tijdens de gesprekken inzake aan data-gerelateerde onderwerpen. Daarbij geeft de AFM u telkens enkele handvatten.

Beleggingsuniversum

De samenstelling en omvang van het beleggingsuniversum heeft invloed op de formulering van beleggingsdoelen van financiële producten. Tegelijkertijd heeft de samenstelling en omvang van het beleggingsuniversum invloed op de manier waarop duurzaamheidsrisico's kunnen worden geïntegreerd. Meerdere Ondernemingen hebben daarbij duidelijk gemaakt dat een effectieve integratie van

---

¹⁸ Waaronder bijvoorbeeld de identificatie van *stranded assets* binnen beleggingsportefeuilles

duurzaamheidsrisico's mogelijk is bij een beperkt beleggingsuniversum en complexer wordt naar mate het beleggingsuniversum groeit.

De gekozen samenstelling en omvang van het beleggingsuniversum mag naar de mening van de AFM geen bijzondere belemmering vormen voor de integratie van duurzaamheidsrisico's. Dit betekent onder meer ook dat de AFM verwacht dat uw onderneming haar databehoeftes laat aansluiten bij het gekozen beleggingsuniversum.

Gebruik van benchmarks

Ondernemingen geven aan dat benchmarks van groot belang zijn binnen de dienstverlening en voor verschillende doeleinden worden gebruikt. Benchmarks vormen bijvoorbeeld de basis van de samenstelling van het beleggingsuniversum, de formulering van beleggingsdoelen en worden ook gebruikt voor de verantwoording over geleverde prestaties. Dit geldt voor zowel duurzame als niet-duurzame financiële producten. Er bestaan naast *cruciale of significante* benchmarks¹⁹ die (van oudsher) door zeer veel marktpartijen worden gebruikt, ook verschillende benchmarks die zich richten op specifieke doeleinden. Een voorbeeld hiervan zijn *duurzame* benchmarks.²⁰ Duurzame benchmarks volgen een samenstellingsmethodiek die bijvoorbeeld duurzame doelen of kenmerken in acht nemen. Verschillende Ondernemingen hebben in de gesprekken duidelijk gemaakt dat zij de (duurzame) prestaties van duurzame financiële producten vergelijken met de prestaties van *cruciale of significante* benchmarks.

Van uw onderneming wordt verwacht dat u duidelijke informatie verstrekt bij de verantwoording over de behaalde (duurzame) prestaties van duurzame financiële producten. In het geval dat voor deze verantwoording een benchmark wordt aangewezen, dan zult u (voldoende) aandacht moeten besteden aan de beschrijving hoe de duurzame doelen en kenmerken van de geselecteerde benchmark aansluiten op die van het product. Met betrekking tot financiële producten die duurzame kenmerken promoten betekent dit overigens niet dat geen *cruciale of significante* benchmarks meer zouden kunnen worden aangewezen.²¹ Met betrekking tot financiële producten die duurzame beleggingen tot doel hebben ligt het gebruik van een *cruciale of significante* benchmark minder voor hand. Vanwege het hogere duurzame ambitieniveau van dit type financiële producten zal alleen een benchmark kunnen worden aangewezen die op dat doel is afgestemd. Hierbij geldt overigens wel dat relevante verschillen in de kenmerken van de aangewezen *duurzame* benchmark en bijvoorbeeld een *cruciale of significante* benchmark toegelicht moeten worden.²²

Beschikbaarheid data

Ondernemingen hebben niet-financiële data nodig onder meer voor de identificatie en integratie van relevante duurzaamheidsrisico's, het meten van de negatieve gevolgen van beleggingsbeslissingen en het bepalen van criteria rondom het "geen ernstige afbreuk"-principe.²³ Ondernemingen kunnen deze data

---

¹⁹ Zie artikel 20 en 24 van de Benchmarkverordening

²⁰ Zie onder meer de (duurzame) benchmark verordening

²¹ Zie onder meer artikel 8 van Informatieverschaffingsverordening

²² Zie onder meer artikel 9 van Informatieverschaffingsverordening

²³ Zie artikel 2, lid 17 van de Informatieverschaffingsverordening waarin het "geen ernstige afbreuk"-principe wordt gebruikt in de definitie van *duurzame belegging*.

direct verkrijgen van de uitgevende instelling²⁴ of indirect via de diensten van dataleveranciers.²⁵ De AFM heeft van Ondernemingen begrepen dat de kwaliteit en beschikbaarheid van data zienderogen verbetert, hoewel er verschillen bestaan tussen uitgevende instellingen en dataleveranciers. Desalniettemin gaven Ondernemingen aan te verwachten dat zij (op korte termijn) niet volledig in hun databehoeftes kunnen worden voorzien (zgn. *data gat*). Ondernemingen lijken met betrekking tot het *data gat* tegen drie type uitdagingen aan te lopen. Allereerst blijken niet alle uitgevende instellingen binnen een gekozen beleggingsuniversum niet-financiële informatie te publiceren.²⁶ Ten tweede blijken (de reeds aangestelde) dataleveranciers niet over alle benodigde data te beschikken. Ten derde, en voor zover wordt belegd in beleggingsinstellingen en/of icbe's (inclusief ETF's), blijken beheerders de benodigde data pas te kunnen aanleveren nadat zij de Wijzigingen eerst zelf hebben doorgevoerd.

De AFM verwacht van uw onderneming dat zij start met de inventarisatie van haar databehoeftes en dat zij vaststelt op welke onderdelen een *data gat* bestaat. Van uw onderneming wordt vervolgens verwacht dat zij beoordeelt en vastlegt hoe zij om zal gaan met dit *data gat*. De AFM heeft begrepen dat dataleveranciers ondernemingen kunnen helpen bij het vaststellen van haar databehoeftes, adviseren over de mogelijke toepassingen van beschikbare data en discretionaire oplossingen bieden. Met een discretionaire oplossing wordt bijvoorbeeld data bedoeld dat is verrijkt met specifieke inzichten van de dataleverancier, schattingen of sector & landen gemiddelden. Tegelijkertijd heeft de AFM begrepen dat er (grote) verschillen bestaan in de kwaliteit en beschikbaarheid van data tussen verschillende dataleveranciers. De AFM verwacht dat uw onderneming hiermee rekening houdt en vaststelt of een mogelijk *data gat* eventueel via een andere dataleverancier wel kan worden opgevuld.

Ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen

Ondernemingen zullen de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op een reeks aan duurzaamheidsfactoren moeten gaan meten en hierover met klanten gaan communiceren.²⁷ Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen verplichte en aanvullende duurzaamheidsfactoren.²⁸ In eerste instantie²⁹ zullen de ongunstige effecten transparant moeten worden gemaakt op het niveau van de onderneming, maar in een later stadium³⁰ ook op het meer granulaire niveau van individuele duurzame financiële producten. De meeste Ondernemingen zagen in dit onderdeel van de Wijzigingen een zeer impactvolle verandering.

---

²⁴ Zie onder meer de niet-financiële informatie richtlijn

²⁵ De dataleveranciers die door Ondernemingen het meest werden genoemd met betrekking tot duurzaamheidsdata zijn (in alfabetische volgorde) MSCI, S&P/TruCost en Sustainalitics. Verder zijn er een diversiteit aan *niche*-dataleveranciers genoemd, zoals bijvoorbeeld (in alfabetische volgorde) Carbon Delta, Ceres, Spott en Urgewald. De AFM begrijpt dat het beperkte aantal aanbieders van data een zorg is voor Ondernemingen.

²⁶ Uitgevende instellingen die onderdeel uitmaken van bijvoorbeeld de MSCI World Index lijken in grote mate in de databehoeftes van Ondernemingen te kunnen voorzien, maar uitgevende instellingen van bijvoorbeeld schuldpapier met een lage kredietwaardigheid of uit ontwikkelingslanden lijken meer data gaten te hebben.

²⁷ Zie artikel 4 van de Informatieverschaffingsverordening voor belangrijke kenmerken aan en uitzonderingen op deze impactvolle verandering

²⁸ Zie tabel 1 en tabel 2 van de draft regulatory technical standards with regard to the content, methodologies and presentation of disclosures pursuant to Article 2a, Article 4(6) and (7), Article 8(3), Article 9(5), Article 10(2) and Article 11(4) of Regulation (EU) 2019/2088

²⁹ Vanaf 30 juni 2021

³⁰ Vanaf 30 december 2022

Datum	3 juli 2020
Ons kenmerk	WtHg-20066776
Pagina	8 van 12

De AFM verwacht dat uw onderneming kennis neemt van de duurzaamheidsfactoren die worden voorgesteld en waarover de ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen transparant moeten worden gemaakt. De AFM verwacht vervolgens dat u beoordeelt en vastlegt op welke manier de ongunstige effecten in aanmerking worden genomen. In het geval uw onderneming besluit, zover dat is toegestaan³¹, dat de ongunstige effecten niet in aanmerking worden genomen dan moet uw onderneming de redenen van deze beslissing vastleggen, inclusief informatie of en wanneer dit besluit wordt heroverwogen.

Vergelijkbaarheid van duurzaamheidsscores

Ondernemingen gaven aan gebruik te maken van de duurzaamheidsscore van uitgevende instellingen zoals berekend en gepubliceerd door bijvoorbeeld dataleveranciers. Een duurzaamheidsscore geeft een maat aan het duurzaamheidsrisico waaraan een uitgevende instelling bloot staat. Duurzaamheidsscores worden door Ondernemingen op verschillende manieren gebruikt. Veel Ondernemingen gaven bijvoorbeeld aan een minimum duurzaamheidsscore te hanteren voor uitgevende instellingen die kunnen worden opgenomen in (duurzame) financiële producten. Enkele Ondernemingen gaven daarbij aan op deze manier reeds invulling te geven aan de integratie van duurzaamheidsrisico's. Hierbij werd overigens door verschillende Ondernemingen opgemerkt dat de exacte berekeningsregels van deze scores niet of onvoldoende bekend zijn. De berekeningsregels, en daarmee de duurzaamheidsscore van een uitgevende instelling, wijken (sterk) af tussen verschillende dataleveranciers.

De AFM verwacht van uw onderneming dat zij voldoende kennis heeft over de gehanteerde berekeningsregels van de scores. De AFM benadrukt daarbij dat het gebruik van uitsluitend duurzaamheidsscores bij bijvoorbeeld beleggingsbeslissingen of risicobeheer niet gelijk staat aan de integratie van duurzaamheidsrisico's.³² Van uw onderneming wordt verder verwacht dat zij, wanneer vergelijkingen worden gemaakt tussen duurzaamheidsscores, zij rekening houdt met de verschillen die kunnen bestaan tussen de berekeningsregels van dataleveranciers. Vooral wanneer deze vergelijkingen worden gebruikt bij de promotie van of verantwoording over de prestaties van duurzame financiële producten. Hieronder vallen onder meer ook vergelijkingen tussen de gemiddelde duurzaamheidsscore van een beleggingsportefeuille en die van een (duurzame) benchmark.

4. Eindbeleggers en/of klanten

In dit onderdeel van de brief gaat de AFM in op enkele opvallende Inzichten die zij heeft opgedaan tijdens de gesprekken die mogelijk directe gevolgen hebben voor eindbeleggers en/of klanten. Daarbij geeft de AFM u telkens enkele handvatten.

Herkwalificatie financiële producten

---

³¹ Zie artikel 4, lid 3 en 4 van de Informatieverschaffingsverordening

³² Zoals bedoeld in bijvoorbeeld artikel 3 van de Informatieverschaffingsverordening of in ESMA's technical advice to the European Commission on integrating sustainability risks and factors in the UCITS Directive and AIFMD (/MIFID II)

Ondernemingen die duurzame financiële producten aanbieden duiden deze producten met verschillende duurzame namen. Veel gebruikte namen zijn bijvoorbeeld *verantwoorde*, *duurzame* en *impact* producten. Bovendien geldt dat Ondernemingen aan duurzame financiële producten verschillende duurzame ambitieniveaus hangen. Het ambitieniveau komt tot uiting in de formulering van de duurzame doelen of kenmerken van een financieel product. In enkele gevallen ziet een dergelijk doel uitsluitend op het voeren van een duurzame *engagement*-strategie. Ondernemingen zien in *engagement* een effectief middel om uitgevende instellingen te bewegen tot verduurzaming.

De Informatieverschaffingsverordening maakt een onderscheid tussen 1) financiële producten die duurzame beleggingen ten doel hebben (zgn. *artikel 9-producten*)³³ en 2) financiële producten met duurzame kenmerken (zgn. *artikel 8-producten*)³⁴. Hieruit volgt een derde categorie, te weten financiële producten die niet als *duurzaam* worden gepromoot (zgn. *overige producten*).³⁵ De AFM verwacht van uw onderneming dat zij haar bestaande assortiment duurzame financiële producten toetst aan de Wijzigingen. Als gevolg van de nieuwe wettelijke classificaties op het gebied van duurzaamheid kan het resultaat van een dergelijke toets zijn dat voor bestaande duurzame financiële producten een wijziging in naam, doelen of kenmerken beter aansluit op de eisen van *artikel 9* of *artikel 8-producten*. Of dat een financieel product niet meer als *duurzaam* kan worden gepromoot.

Verantwoording over duurzame doelen en kenmerken

Aan duurzame financiële producten zijn duurzame doelen of kenmerken verbonden. Deze doelen of kenmerken zijn bepalend voor de karakteristieken van een product en daarmee belangrijk bij de beoordeling of producten passen bij de voorkeuren en verwachtingen van klanten. Een gevolg van het formuleren van een duurzaam doel of kenmerk is dat Ondernemingen zich hier (achteraf) ook over zullen moeten verantwoorden: *doet het product wat wordt beloofd*. Voor deze verantwoording hebben Ondernemingen een databehoeftte. De verwachting van Ondernemingen is dat (op korte termijn) niet volledig in hun databehoeftte kan worden voorzien.

De AFM verwacht van uw onderneming dat zij bij het formuleren van duurzame doelen of kenmerken rekening houdt met mogelijke uitdagingen die zien op de beschikbaarheid en kwaliteit van data. De AFM wijst daarbij expliciet op de eisen die de Wijzigingen stellen aan de verantwoording over de geformuleerde doelen of kenmerken. Hiermee bedoelt de AFM onder meer dat doelen of kenmerken dermate zorgvuldig geformuleerd moeten worden dat de duurzame (toekomstige) ontwikkelingen en resultaten ook gemeten kunnen worden. De AFM wijst daarbij op een mogelijke extra complexiteit voor ondernemingen die onderdeel uitmaken van een distributie- en (daarmee) informatieketen van duurzame financiële producten. Een dergelijke onderneming is immers voor haar eigen financiële producten zowel voor de formulering van de doelen of kenmerken alsmede voor de verantwoording hierover afhankelijk van een derde partij. Een tijdige afstemming tussen ondernemingen binnen een distributieketen lijkt daarom nodig.

Mate van informatievoorziening

---

³³ Zie artikel 9 van de Informatieverschaffingsverordening

³⁴ Zie artikel 8 van de Informatieverschaffingsverordening

³⁵ Tegelijkertijd voorziet de Taxonomie-verordening in een classificatie van duurzaamheid

De Wijzigingen voorzien in aanvullende eisen rondom duurzame informatievoorziening aan klanten. Tijdens de gesprekken hebben diverse Ondernemingen aangegeven te twijfelen aan het nut van deze aanvullende informatievoorziening. Een eerste argument hierbij was dat een groot aantal klanten helemaal geen behoefte zouden hebben aan (een groot deel van) de aanvullende informatie. Deze Ondernemingen stellen dat klanten verschillende informatiebehoeftes hebben en de aanvullende eisen hierin niet voorzien. Eén Onderneming gaf bijvoorbeeld aan reeds aanzienlijk veel capaciteit te steken in het produceren van omvangrijke periodieke duurzaamheidsrapportages over haar beleggingsportefeuille, om vervolgens te constateren dat de rapporten slechts door een beperkt aantal klanten worden gelezen. Een tweede argument hierbij was dat de totale informatievoorziening te groot wordt, omdat de duurzame informatie in aanvulling is op reeds bestaande informatievoorzieningseisen. Diverse Ondernemingen stellen dat het verstrekken van (nog) méér informatie niet zonder meer gaat leiden tot méér kennis bij klanten.

Van uw onderneming wordt verwacht dat zij voldoet aan de aanvullende eisen rondom duurzame informatievoorziening. De AFM wijst uw onderneming daarbij specifiek naar de verschillende manieren waarop (duurzaamheids-) informatie aan klanten moet worden gepresenteerd. Hierbij wordt onder meer een onderscheid gemaakt tussen precontractuele informatie³⁶, informatie op websites³⁷ en in periodieke verslagen³⁸. Tevens moet (duurzaamheids-) informatie actueel worden gehouden.³⁹ De Wijzigingen voorzien erin om de informatie kort en bondig samen te vatten. Op deze manier is uw onderneming in staat om klanten met een grote en minder grote informatiebehoefte tegelijkertijd te kunnen voorzien. De Wijzigingen zijn zo ingericht dat zij de vergelijking tussen duurzame financiële producten vereenvoudigen.

Kosten

Verschillende Ondernemingen verwachten dat de Wijzigingen zullen leiden tot hogere kosten van de dienstverlening, bijvoorbeeld omdat zij moeten investeren in nieuwe data, systemen, rapportages en kennis. Deze Ondernemingen geven bijvoorbeeld ook aan dat de Wijzigingen een herziening van processen, procedures en contracten vereisen. Bepaalde kosten verwachten deze Ondernemingen te moeten doorberekenen aan klanten. Andere Ondernemingen gaven aan geen hogere kosten te verwachten, bijvoorbeeld omdat de Wijzigingen de bestaande processen en procedures slechts ondersteunen.

De AFM verwacht van uw onderneming dat zij inzicht krijgt in de impact van de Wijzigingen op de kosten van de dienstverlening. Hierbij verwacht de AFM ook dat, wanneer deze kosten worden doorberekend aan klanten, uw onderneming daar duidelijk en vroegtijdig met hen over communiceert.

5. Implementatie van nieuwe regelgeving

Een belangrijke zorg bij Ondernemingen ziet op de implementatie van de Wijzigingen. Ondernemingen gaven daarbij aan dat er op het gebied van duurzaamheid meerdere regelgevingstrajecten lopen⁴⁰, waarbij deze op

---

³⁶ Zie artikel 8 en 9 van de Informatieverschaffingsverordening

³⁷ Zie artikel 10 van de Informatieverschaffingsverordening

³⁸ Zie artikel 11 van de Informatieverschaffingsverordening

³⁹ Zie artikel 12 van de Informatieverschaffingsverordening

⁴⁰ Zie onderdeel *Achtergrond* van deze brief voor voorbeelden van trajecten die worden bedoeld

Datum	3 juli 2020
Ons kenmerk	WtHg-20066776
Pagina	11 van 12

onderdelen aan elkaar zijn verbonden, maar niet tegelijkertijd in werking treden. Ter illustratie, de Informatieverschaffingsverordening verwacht van uw onderneming dat zij de gedragslijnen omtrent de integratie van duurzaamheidsrisico's in beleggingsbeslissingen publiceren, terwijl de eisen rondom deze integratie ook nog moet worden verwerkt in de Richtlijnen en daarbij behorende Verordeningen. Ondernemingen gaven ook aan dat veel belangrijke details van de Wijzigingen nog onduidelijk zijn. Ter illustratie, de finale technische standaarden, welke een nadere invulling geven aan de Informatieverschaffingsverordening, worden pas begin januari 2021 verwacht. Dit terwijl de Informatieverschaffingsverordening al op 10 maart 2021 in werking treedt.

De AFM heeft begrip voor deze zorg. Desondanks wil de AFM uw onderneming met deze brief, voor zover u dat al niet heeft gedaan, aanzetten om te starten met de voorbereidingen op de Wijzigingen. De AFM wijst uw onderneming daarbij op de reeds beschikbare informatie omtrent de Wijzigingen. Daarnaast hoopt de AFM dat de Inzichten in deze brief, in combinatie met de geformuleerde verwachtingen, uw onderneming kunnen helpen bij de implementatie van de Wijzigingen.

6. Vooruitblik

De Wijzigingen zullen een aanzienlijke impact hebben op uw onderneming. Van uw onderneming wordt immers verwacht dat zij de noodzakelijke aanpassingen die volgen uit de Wijzigingen tijdig zal hebben doorgevoerd. De AFM benadrukt daarbij dat zij begrip heeft voor de in deze brief opgenomen Inzichten. In dat verband wijst de AFM uw onderneming dan ook in het bijzonder op twee relevante consultaties. De consultatie op de voorgestelde technische standaarden met betrekking tot Informatieverschaffingsverordening is gestart op 23 april en loopt tot 1 september 2020.⁴¹ De consultatie op de voorgestelde wijzigingen met betrekking tot de integratie van duurzaamheidsrisico's in de Richtlijnen en daarbij behorende Verordeningen is gestart op 9 juni en loopt tot 7 juli 2020.^{42,43,44} Via beide consultaties wordt uw onderneming, eventueel via een brancheorganisatie, in staat gesteld om te reageren op de voorgestelde wijzigingen in de wet- en regelgeving.

De Wijzigingen hebben ook impact op de AFM. De AFM zal zichzelf immers moeten voorbereiden op de nieuwe wet- en regelgeving en haar toezichttaken daarop inrichten. Voor zover mogelijk zal de AFM met de sector delen hoe zij deze inrichting voor zich ziet. De AFM zal daarvoor onder meer in contact treden met de diverse brancheorganisaties. Daarnaast zal zij eventuele aanvullende uitingen op dit gebied delen via bijvoorbeeld nieuwsbrieven of op haar website.

---

⁴¹ Joint Committee of the European Supervisory Authorities, Joint Consultation Paper on Draft regulatory technical standards with regard to the content, methodologies and presentation of disclosures pursuant to Article 2a, Article 4 (6) and (7), Article 8(3), Article 9(5), Article 10(2) and Article 11(4) of Regulation (EU) 2019/2088, 23 April 2020, JC 2020 16

⁴² Commission Delegated Directive amending Directive 2010/43/EU as regards the sustainability risks and sustainability factors to be taken into account for Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities (UCITS)

⁴³ Commission Delegated Regulation (EU) amending Delegated Regulation (EU) 231/2013 as regards sustainability risks and sustainability factors to be taken into account by Alternative Investment Fund Managers

⁴⁴ Commission Delegated Regulation (EU) amending Delegated Regulation (EU) 2017/565 as regards the integration of sustainability factors, risks and preferences into certain organisational requirements and operating conditions for investment firms

Datum 3 juli 2020
Ons kenmerk WtHg-20066776
Pagina 12 van 12

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

mr. SMAL Pieters - Gorissen
Hoofd
Asset Management

W. Huizing
Senior Toezichthouder
Asset Management